

**SREČNO-
ŽALOSTEN
DÜHOVNIK IZ
VOJVODINE
STR. 4**

**KAJ V
PORABJU
IMAMO IN
ČESA
NIMAMO
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 19. novembra 2009 ☀ Leto XIX, št. 47

Števanovska rejč, porabski plesi, naute Sombotelčark

Slovenska manjšinska samouprava na Gorenjom Siniki má šagau vsikšo leto pozvati števanovsko gledališko skupino *Veseli pajdaši*, ka aj nutpokaže svojo nauvo igro. Letos so organizatori brodili, aj se zvün domanje rejči na odri čüje slovenska pesem pa vidijo porabski plesi tö. 8. novembra po svetoy meši so se Sinčarge zbrali v kulturnom domi na Slovenskom dnevi. Takšo ime so programi na Siniki eške nikdar nej dali.

»Geseni lüstvo bole vküppride, pa smo mislili, aj tau našo domanjo rejč, ka tü gučimo, vsikdar večkrat čüjejo naši mladi tö, aj gorostane. Mlajšov je zatok tö dosta prišlo, ka smo nji tö pozvali. Starejši so pa sploy radi, ka čüjejo materno rejč, ka rejsan kamakoli dejo, v Varaši pa gekoli, bole vogrski gučijo,« - je povödala *Eva Lazar*, predsednica slovenske samouprave v največjoj porabskoj vesnici. Organizacija má več programov v ednom leti. Začnejo se z balom na fašenski torek, držijo družinski zadvečerak v šauli (letos je 180 lüdi vküpprišlo). Lidgé so se letos zbrali na pohodi tö, na šterom je lüstvo ojdlo po Gorenjom Siniki. Od Meleknoga vreja so šli na Grebenjšček, po skoro nutzraščeni poštijaj pa mimo stari ramov.

Pri ednom deteti je samo mati gvüšna. Oča je leko poštaš, plebanoš, žipan, policaj ali

škonik. Števanovski Veseli pajdaši so eške itak nej gorprišli, što je kriv, depa s svojov igrov, štero je napiso škonik *Laci Kovač*, so pripelali velseldje pa žmano števanovsko rejč na Gorenji Sinik.

Folklorna skupina s té vesi má gnes 25 članov. Njini voditel, *Andraš Sukič* je daubo obečanje, ka de eške več plescov emo od tisti, šteri končajo osnovno šaulo. »Mi smo v našom programi gnes samo porabske plesse poka-

zali, zavolo toga, ka smo že duga-duga lejta nej plesali tü na Gorenjom Siniki naše prave porabske plesse. Mislili smo, ka bi že pravi cajt biu, ka bi našim lidam naše prve koreografije nutpokazali, ka so rejsan naši stari starci plesali v vesi,« - je pravo voditel od programa na slovenskom dnevi. Mladi so prej lübezen do plesa vidli pri svoji starišaj, šteri so ranč v etoj skupini plesali. Plesce sprejavjata na fude pa klarinet

dva mladiva muzikanta, štere včási vči malo starejši fudaš iz Prekmurja tö.

Slovenski den je malo narodnostni den tö grato. Sinčarska folklorja je že večkrat vküper plesala s *Folklorno skupino Hrvaškoga kulturnoga društva »Čatarci«* z Gornjoga Čatara. Plesati so začnili pred trejmi lejtami, ka bi gordržali stare rovačke šege, stare gradiščanske plesse. Plesci so stari od 15 do 30 lejt, pa dosta delajo na tem, ka se v njinoj

vesi kaj godi. Na programi na Gorenjom Siniki so nutpokazali rovačko fašensko šego tö, »pobiranje raužmarina«. Inda svejta je dekla tak pojbi pokazala, ka ga je odebrala, ka je za fašenek raužmarin na njegov klabük djala. Podje so na fašenski torek vküper ojdli k deklam, pa se tak veselili. Šega živé skoro eške samo v Čatari. »Trnok važno bi bilau materin gezik gordržati, ka ga mlajši več komaj gučijo. Zdaj, gda v folklori plešejo, vsikder bole škejo gučati rejč svoji starcov,« - je pravla *Anna Polyák Saller*, voditeljica skupine, štera se je pred dvajsetimi lejtami slovenski tö včila na Viskoj šauli v Somboteli.

Prejk polonje članic *Sombotelški spominčic* má svoje korenjé v največjoj porabskoj vesnici. Na Siniki pa so dun eške nikdar nej gorstaupile. Vesele so bile pozvanja na Slovenski den, gde so lüstvi nutpokazale vesele pa žalostne naute, tak s Porabja kak s Slovenije.

Na konci so vsi navzauči vküper zaspejvali pesem »Mi se mammo radi«. Kulturni dom je biu puni z lidami, več je je moglo stati tö. Slovenska samouprava na Gorenjom Siniki pa šké na konci leta vküperpozvati vse skupine iz vesi, pa tak slobaud vzeti od staroga leta.

Nove knjige: Monografija Göntér

ZASTAVLJALEC USODNIH VPRAŠANJ

Pisali smo o pregledni razstavi del slikarja Endreja Göntérja ob njegovi 60-letnici v Galeriji-muzeju Lendava in sočasnem izidu obsežne monografije z esejema mag. Franca Obala in dr. Lászla Kostyála. Na zavihku je še tekst Ferija Geriča, posvečen slikarjevi šestdesetletnici, v monografiji pa pesem Lajosa Benceja Odlomki iz zgodovine naših kavkarij. Vsi teksti so v slovenskem, madžarskem in angleškem jeziku, monografi-

1976, ko je bila v Murski Soboti ustanovljena skupina Grupa 676.

Ob podrobni analizi Göntérjevega ustvarjalnega opusa se Franc Obal ustavi tudi ob sliki z naslovom Prilet - 1993/94 - »diptih z motiviko stepskega sveta, sveta pradomovine daljne Azije, od koder izvira Madžari. V sliki Praprelet podoba štoklje simbolizira prihod v panonsko nižino.«

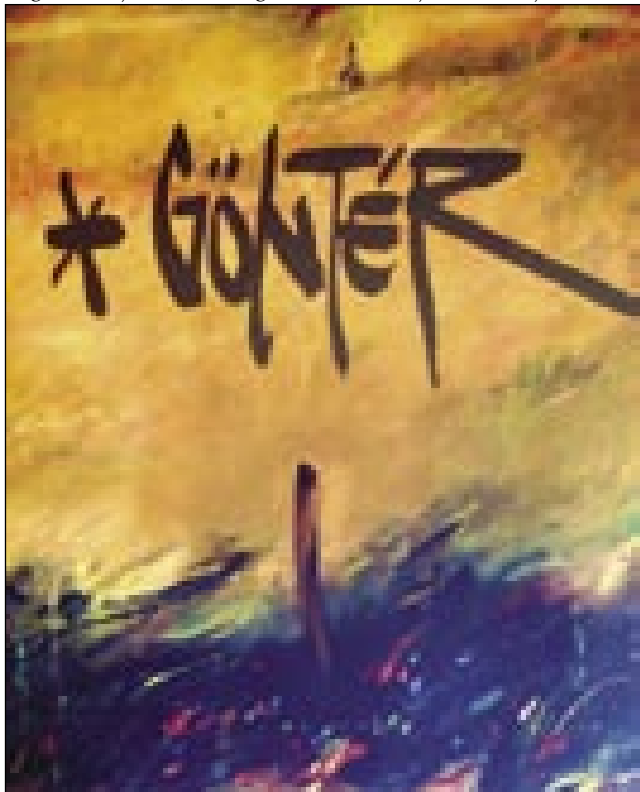
V nadaljnjem razvoju sledimo

in ker si nenehno zastavlja vprašanja, da bi razrešil temeljne dileme, postane še posebej prepričljiv.« Uporablja svojevrstne, individualne simbole, ki imajo v njegovih stvaritvah fiksiran pomen in se v bistvu navezujejo na katerega prejšnjih ciklov. Med tovrstne simbole sodijo gnezdo, jabolko, ptica s povezanimi krili, dogorevajoč taborni ogenj ali v tla zabit kol.

Slikar tudi išče odgovor na vprašanji, »kdo smo in od kod prihajamo, s tem pa se poskuša s svojo, že znano temeljitostjo dokopati vse do svojih najglobljih korenin. Göntér si je tudi tukaj - kot je mogoče zaznati še v številnih drugih primerih njegove ustvarjalnosti - zastavil nasprotja: Azija - Evropa, popotovanje - naselitev, šamanizem, krščanstvo, vera - brezverje,« ugotavlja dr. László Kostyál in poudari: »Umetnik namenja izredno veliko pozornosti verovanju madžarskega ljudstva v času popotovanja v novo domovino, in sicer ritualom in rekvizitom šamanskih verovanj. Obredi so velikokrat povezani z ognjem.« In za konec eseja: Endre Göntér ne more pustiti za seboj nedokončanih zadev. S posameznim ciklusom prehodi vse postaje miselnega kroga in poišče odgovore na vprašanja, ki si jih je zastavil. S čutom odgovornosti intelektualca ponudi opazovalcu svojih stvaritev zgled, ki je prepričljiv in zato vreden, da bi mu sledili.

Čeprav nam barvne reprodukcije razgrnejo dovršen del Göntérjevega slikarskega opusa, moramo za razumevanje njegovega dela slike videti, jih doživeti, če ne v nastajanju, potlej na veliki, pregledni razstavi. Razmišljanja umetnostnih zgodovinarjev in listanje monografije so nam zgolj za dopolnilo, da poizkusimo spoznati in razumeti slikarjevo sporočilo.

Ernest Ružič

jo, ki je izšla v 500 izvodih, pa je oblikoval Dubravko Baumgartner.

»Slikarska misel Endreja Göntérja vzpostavlja most med preteklostjo in sedanostjo, je merilo za prihodnost iz skupnih vrednot preteklosti in išče novo enotnost iz razbitosti našega časa,« ocenjuje Franc Obal pod naslovom Simbolika iskanja lastne identitete. Göntérjevo slikarstvo, ilustracija, karikatura, oprema in oblikovanje knjig ne pozna ne deželnih in ne jezikovnih meja, saj raste iz izravnavanja razlik, zakonov skupnega bivanja in doživljanja ter iz geografskih, gospodarskih in socialnih dejavnikov.

Endre Göntér je v slikarstvo vstopil sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja, in sicer leta

slikam, ki vsaka na svoj način obravnava prihod, ustalitev in začetek življenja Madžarov v novi domovini.

Prepoznavnost slikarjevega motivnega sveta dopolnjuje »njemu lasten kontrastni kolorit toplih, rdeče-oranžnih barv, s katerim identificira čustveno vznosenost, ponos in navdušenje (v takšnem ekspresivnem občutju barve je najbližji žarečemu koloritu slikarstva Lajčija Pandurja) ter hladnih, zeleno-modrih barv, ki odražajo melanholično elegičnost.«

Za dr. Lászla Kostyála pa je Endre Göntér Zastavljalec usodnih vprašanj, kakor je naslovil razpravo v monografiji in ugotovil: »Posamezna ustvarjalna obdobja se pri njem sorazmerno redko izmenjujejo,

Možnosti napredka za porabske sadjarje

Porabski sadjarji na Gornjem Seniku so se zopet srečali s predstavniki Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor. Na delavnici, ki je potekala 12. novembra v gornjeseniškem kulturnem domu, sta mariborska strokovnjaka Zlatka Gutman Kobal in Andrej Soršak predstavila svoje ideje v zvezi z napredkom porabskega sadjarstva.

Kot sta dejala, bo treba naslednje leto začeti s projektom, s pomočjo katerega bi nabavili naprave za mehanizacijo in predelavo, ki sta ključna dejavnika za večje možnosti prodaje. Predlagala sta tudi ustanovitev sadjarske predelovalne skupnosti, v okviru katere bi lahko sodelovali vsi porabski sadjarji in se skupaj pri-

javljali na razpise. Strokovnjaka sta še svetovala, naj sadjarji kot prvi korak začnejo pri shemi šolskega sadja. To je finančna pomoč Evropske unije otrokom v šolah pri spodbujanju porabe lokalno pridelanega sadja. Tako EU posredno vzpodbuja zdrav način prehranjevanja otrok, obenem pa tudi to, kar si kmetje najbolj želijo: konkurenčnost kmeta, trg, zaslužek v kmetijstvu in večjo porabo določenih pridelkov. Tako je bilo na delavnici sprejeto, da bodo porabski sadjarji aktivno poiskali ravnatelje osnovnih šol v bližnji okolici in jih opozorili na shemo šolskega sadja. Dogovorili so se, da bo že decembra na gornjeseniški šoli prirejena sadjarska razstava z degustacijo in predstavitvijo, kako živijo slovenski kmetje iz sadjarstva in na kakšen način prodajajo pridelano sadje.

Sodelavci zavoda so že najavili, da bodo spomladi prišli in skupaj z otroki zasadili šolski sadovnjak pri gornjeseniški šoli.

Nikoletta Vajda

Z žalostnim srcaum dam na znanje vsakšoma, ka je 9. novembra 2009 po dugo, težkoj bolezni mrla moja draga žena Marika. Sprevod bo v njeni rojstni vesi. Tisti, steri so jo poznali pa meli radi, leko od nje slobod vzemajo pri meši 20. novembra v 7-oj vöri v katoliški cerkvi in Isaszegi. Žalujoči mauž, Hugo Čerpnyak

○ srečanja gledališčnikov v kejpaj pa besedi

8. novembra so se v varaškem gledališči srečale gledališke skupine iz Porabja pa Goričkoga, kak smo tau že pisali v prejšnji novinaj. Nedeljski zadvečerek je bijo svetek domanje besede.

Veseli pajdaši ZSM Števanovci so notpokazali igro *Sto je oče? stero je napiso Laci Kovač, not go navčo Branko Pintarič*. V vesi je kusta gratala ena mlada dekla, okoli nje se je vrtilo več moškov iz vesi (poštaš, policaj, pop, žüpan, školnik). Sto je pa oče, se ne vej.

Gledališka skupina kulturno-umetniškoga društva iz Cankove je notpokazala dve igri. V bauti se pokaže, kakše baje leko ma srmak bautoš s küpci, v igri *Špitale pa betežnik njevkaš ostane na konci brezi*. Skupino vodi pa je vči Branko Pintarič.

Dvej Juliške KUD-a iz Būdinec sta pokazale, ka se leko zgodi, če obadvej mata Djušina, ena za moža, druga za lübbina. Če že njega ne moreta na dvauje vtrgniti, te razčesneta fude.

Ka se zgodi, če se pavarska ženska pripravla, ka de se s cugom pelala na gostüvanje, so nam pokazali členi Turističnoga društva iz Šalamenec.

Ženske, ka so v penziji, rade vküpojdiyo. Nej samo zatok, ka si pripovejdajo, liki si malo guntnejo tö. Zimski večeri so pa bili dobri za tau tö, ka se je napravo kakšen košar. Tau smo vidli od členov društva penzionistov iz Puconec.

Po dugi zimski večeraj vküpojdiyo ženske šivat, ejglat pa se pogučavat. Najbole pa vsigdar klajfajo o tisti, stera ne pride... Členi KUD-a Puconci so na oder pričarali razpoloženje zimski večerov.

Ultraharmonikaša pa krčmar KUD-a Būdinci so notpokazali, kakšni velki štriki so bili inda goslarge, steri so ojdlj po veški gostüvanjaj špilat.

Igra Kaulakvrat Dua Fodor je bila bola kak enodejanka (egyfelvonásos), nej telko skeč. Ob teksti se je režiser najbolje naslanjo na individualne igralske sposobnosti Klare in Marijane Fodor, zatok ka je ponüco malo rekvizitov pa drugi sredstev.

OD SLOVENIJE...

Türk v Srednji Aziji...

Predsednik republike Danilo Türk je z močno gospodarsko delegacijo obiskal Azerbajdžan in Kazahstan, kjer se je sešel z najvišjimi predstavniki obeh držav. Glavne teme pogovorov v Bakuju in Astani so bile okrepitev gospodarskega sodelovanja, energetska varnost, pa tudi nekatera politična vprašanja. Türk se je v Azerbajdžanu sešel s premierom Arturjem Rasizadejem in županom azerbajdžanske prestolnice Baku Hajibalo Abutalibovom, udeležil pa se je tudi azerbajdžansko-slovenskega poslovnega foruma. Iz Azerbajdžana je slovenski predsednik, ki ga je v Srednji Aziji spremljala tudi soproga Barbara Miklič Türk, odpotoval v Kazahstan. V prestolnici Astana ga je sprejel kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbajev, s katerim sta na kazahstansko-slovenskem poslovnem forumu skupaj nagovorila kazahstanske in slovenske gospodarstvenike. Državi sta podpisali tudi sporazume o gospodarskem sodelovanju, mednarodnih cestnih prevozih potnikov in blaga ter o odpravi vizumov za imetnike diplomatskih potnih listov, poleg tega pa še memorandum o sodelovanju med kazahstanskim ministrstvom za gospodarstvo in proračunsko planiranje in slovenskim ministrstvom za gospodarstvo.

...Pahor pa v Severni Afriki

Premier Borut Pahor je v spremstvu številčne vladno-gospodarske delegacije obiskal Libijo, kjer se je sešel z libijskim kolegom Bagdadijem al Mahmudom. Ocenila sta, da so politični stiki med državama dobri, sicer pa sta se posvetila predvsem gospodarskim temam, kjer po njenem mnenju obstajajo še velike možnosti. Slovenija in Libija sta lani zabeležili za 150 milijonov evrov trgovinske menjave, glede na naklonjenost Libije do Slovenije in slovenskih podjetij pa bi to število lahko v desetih letih podesetirili, je po srečanju z libijskim kolegom v Tripoliju ocenil Pahor.

Srečno-žalosten duhovnik iz Vojvodine

Nej tak dolgo nazaj sam štejala v vogrski cerkveni novinaj srečno-žalostno zgodbo (történet) ednoga župnika iz Vojvodine (Vajdaság), stera se mi je tak povidla, ka sam si mislila, ka go dolobrnem na slovensko rejč. Iz zgodbe žitka popa, steri se je rodiu v ciganjskoj familiji, vsi leko najdemo kakšen navuk za svojo življenje tö. Dühovnik József Bogdán, steri je pesnik tö, je tak pripovejdo o sebi.

»12. januara 1956. leta sam se naraudo v Zenti (Senta) v Vojvodini. Trno žalostna pa nesrečna mlašeča lejta sam emo. Kuman sam štiri lejta star bijo, gda sam mater zgübo. Tak malo mi je v spomini ostalo, gda smo na cintor šli na njeni sprevod. Kak dejte, sam ranč nej mogo goriprijati, ka se je z mojo materjo zgodilo. Samo gda so škrinjjo dolapistili v grob pa so go zakopali, te se mi je oprla moja mala pamet, ka več nigdar nemo vido svojo mater. Pa te se je začnila moja kalvarija. Oče se je nej brigo za nas, dau nas je k edni familiji, steri so se vzeli za nas, ka do nas goraranili. Dapa samo zatooga volo, ka so od Rdečoga križa pejneze dobili za nas. Nikšo lübezen smo nej dobili od nji. Gda sam eštje dejte bijo, sam se že navčo, ka je s praznim želaudcom spat titi, nej odejvko meti, zmrzavati, drgetati v posteli, pa čakati, aj zranjek bau, ka se v künji malo segrejem. Gde smo spali, tam je vzima nišče nej nalago, malo smo nej zmrznili. Oni so samo tau gledali, kelko pejnez leko prišparajo na naši kauži, zato so nam gesti tö poskaupoma davali. Dvakrat sam tak prišo, ka sam od gladi skurok nej mrau. Baugi sam se priporaučo, za steroga sam tistoga ipa eštje nej znau, če je ali ga nejga. Kak malo dejte, sam cejli den po varaša ojdo od ulice do ulice, pa sam si s svojo malo pametjov brodo, leko se pa dun najde kakšna ženska, stera se vzeme zamé pa de me tak lübila kak moja mati.

Tak so minaula tri lejta, te sam začno v prvi klas v šaulo ojti. Gnauk sam se srečo s svojim

šaularskim padašom, ka se je ranč paščo na katekizmuš (verouk) pa sam z njim išo. Tista vöra je meni čudovitna bila, vse, ka sam tam čüjo od Boga, Jezusa, sam v srcé zapro. Vsigdar sam isko priliko, naj pá leko ta pridem. Vsigdar sam v povsakden išo, gda sam samo par starejši žensk srečo. Gnauk je ena apatica (nuna) prišla do méne pa me je pitala, ka mi je imé pa če se znam prekrižiti. Sprvoga sam se bojo z njauv na gunč staniti, liki gda sam vido v njeni očaj pa na njenom obrazi, ka je dobra ženska, te sam se več nej bojo. Kak se je brigala zamé, tau je meni nauvo bilau, takšno sam v mojom kratkom življenji eštje ne doživo. Njena briga zamé pa njena lübezen, ka go je pokazala do méne, mi je pokazala paut do vere.

Večkrat se je zgodilo, ka mi je rejna mati (nevelőanya) papír pa klabajs v roke dala, pa sam mogo mojomi oči pisati. Tau sam mogo napisati, ka mi je ona diktéjrala. Ka ga težko čakamo, ka ga fejest radi mamó, ka bi radi z njim živali. Če sam nej sto pisati, ka je pravla, te me je tak za vüje spokala, ka sam dva dni nej čüjo. Po varaša pa žlati je pa tau gunčala, ka mi sami po svoji voli delamo, pa štjemo z očov živati. Dapa tau je laž bijo. Oni so nas tapošilali, zatok ka so več nej pejneze dobili za nas. S tistim gvantom smo mogli kraj od rama titi, ka smo ga ranč na sebi meli. Nika smo nej smeli s sebov vzeti. Čisto vardjam tanazaj, ka gda smo slobaud vzeli, so djaukati začnili, dapa dja tak mislim, ka je tau samo nazlük bilau, nej iz srca. Dapa človek nigdar ne vej, leko, ka so ob-

žalüvali, ka so nas den do dneva tak strašno bili pa na gladi držali. Rejna mati, gda nas je bila, je vsigdar kričala, zakoj vas je pa Hitler nej vse zapravo.

Po tistom smo se šli k oči držat v en putri (podrtija). Tisti den, gda smo prišli, smo eštje dobili kaj za gesti, dapa drugi den se je pa začno glad. Vsigdar smo lačni bili pa grintavi. Oča se je v völkom varaši držo, gde smo mi trno boječi pa zgübleni bili. Dostafart sam

na panaufi (železniška postaja) sejdo, ka sam se tam malo segrejvo, če rejsan sam lačen pa žeden bijo. Vsigdar sam tak delo, kak če bi vöro gledó na rokej, stero sam nej emo. Če bi me stoj pito, zakoj tak dolgo tam sedim, te bi pravo, ka se mi s cugom brat pripela pa ga čakam. Znau sam, ka je tau laž, pa je laž grej, dapa ka sam si vedo, na panaufi sam dun na toplom bijo.«

(se nadaljuje)

E. Sukič

Včili so se cejkare plesti

V soboto, 14. novembra, je v Andovcaj oživela stara domačija. V prejdnoj iži je prijazno mrnjavo ogenj v stari železni kalaj, na njem se je v velkom piskri segrejala voda, v vodau so pa Micka Ropoš od časa do časa lüčali kukarčno lupinje, naj méko grata. Kauli staulov so sejdle ženske pa dekile (bilau ji je deset), največ z Gorenjoga Senika pa Búdinec, stero so se na leseni maudlinaj včile, kak se leko s kukarčnoga lupinja splete cejkar. Micka tetica so trno sigurna leranca bili, če je stera bole na kusti sükala lupinje, je včasín mogla raznok zasükati pa na nauvo delati tisti tau. Na račun kustoga pa tenkoga je bilau dosta smeja tö, tak so se ženke nej samo včile, liki lepau tö mele.

Delavnica je bila organizirana v okviru projekta Saused k sausedi, bila je prva, v projekti pa bau pet takšni delavnic, smo zvedli od vodje projekta Andreje Kovač. Cil tej delavnic je, naj bi stare meštrije (obrt) gorostale v Porabji, naj bi se ji navčili mladi tö. Zatok so pa ziskali v Porabji takšne lidi, steri se eške razmejo na tau. Gospa Micka Ropoš z Gorenjoga Senika se že od mladi lejt spravljajo s pletenjom iz kukarčnoga lupinja (koruznega ličja), delajo cejkare, košare za krü, šlapline, predpražnik, zatok so pa bili trno prilični, gda so včili mlade pa malo menje mlade.

Andreja Kovač nam je pravla tau tö, ka na konci delavnic se pripravi razstava, gde pokažejo, ka so se navčili nauvi »meštři«.

MS

»Ge se eške spomnim na dimnatno künjo«

Od dimnatne künje do dimnatne künje, tak bi leko na kratki tapravo življenje *Micke Bajzekove* z Židove. Ka se je med tejm z njmi godilo, od tauga sam je malo v varaškem muzeji spıtavo, gde zdaj delajo.

• *Micka Bajzek, vi ste se na Gorenjom Seniki naraudili. Kak ste te na Židovo prišli?*

»Ge sam tak na Židovo prišla, ka sva sedemdesetpetoga tü ram küpla z možaum, pa od tistoga mau tü živem.«

• *Zaka ste se tak odlaučili?*

»Ge sam nej mogla vöpriti s taščov, kuča je tö mala pa stara bila, pa za volo tauga sva te bola tak bila, ka odideva. Eden čas smo iskali, pa te tak smo prišli na Židovo. Srečo sam mejla, zato ka včasim sam slüžbo tö najšla v kosni fabriki. Tam sam delala štiri lejta, pa od tistec sam te prejküšla na pošto.«

• *V kosni fabriki ka leko edna ženska dela?*

»Vejš, ka smo delali? Tiste šrajfe za konjske potkauve, v šrajfe smo mi vod (menet) notrarezali. Tau smo na normo mogli delati. Če si menje napravo, je tö nej baja bila, samo te si nej emo penez. Tau je na den prejk mejter moglo vagati, zato ka je norma nej na falate šla, liki na kile. Za brane zobce smo tö delali, na štere smo ranč tak vod rezali. Tau je eden velki mašin biu, pa je te zobce tak na nauto trbelo klasti. Če si kaj nej dobro delo, te je vse vragaum odletele. Ge sam rada delala tam, pa se mi je vidlo tö.«

• *Tau je zato nej žensko delo bilau, kak ste vi taprišli?*

»Tak sam taprišla, ka tistoga reda je samo tam bilau delo, kama so delavce goravzeli.«

• *Gde ste delali pred kosnoj fabriki?*

»Delala sam v ciglencaj. Dapa tam samo edno leto, zato ka tisto je rejsan nej za ženske bilau. Gda sam eške doma bila na Seniki, te sam pa na Vogr-

sko odla okapat, na žetvo, ka ranč je trbelo. Gda sam se pa oženila, te sam doma bila s trejmi detetami. Potistim sam pa tak v kosno fabriko üšla.«

• *Na konci kak ste te na pošto prišli?*

»Sto je pri nas poštaš biu, tisti je mena pravo, ka bi zdaj bila prilika, če bi stejla poštaš biti, zato ka iščejo človeka. Ge sam se na tau že malo razmejala,

zato ka doma na Seniki sam večkrat delala tašo, gda so poštarje na dopust šli. Tak sam te na pošto prišla.«

• *Vidlo se je vam na pošti?*

»Meni se je spoj vidlo, zato ka sam rada bila med lüstvom. Vzimi je malo lagvo bilau, dapa vleti je fajn bilau. Vsigdar sam vanej bila, kakšnoko-li vrejmen je bilau, dapa hvala baugi, betežna sam rejdko bila. Šestnajset lejt sam delala tam, pa odtistec sam üšla v penzijo.«

• *Kak je leko tau, ka ste v penzijo šli, pa te eške itak delate v muzeji?*

»Zdaj sprtulejt sam začnila delati. Zato, ka me je Mici Svetec, s šterov vküper spejva, zvala po telefoni, naj demnut v muzej, gde ona dela, ka si nika morava pogučati. Ka pa te zdaj gé, sam zmišlaval. Gda sam nut üšla, te mi je prajla, ka njena kolegica betežna gratala pa v bolnico

mogla titi. Ka bi bilau, če bi ge üšla na njeno mesto. Najprvin sam si brodila, pa te sam itak vzela, zato ka tau je samo štiri vör na den, pa nej osem. Tak sam te v muzeji začnila delati.«

• *Kak mate delavne vöre?*

»Vsakši den od edenajste do tretje smo oprejt, v nedelo pa ponejlek smo pa zaprejt. Če se kakšna skupina zglesi, ka

pridejo, te edna nut pride pa odpre, vseedno kakšni den je.«

• *Kak je bilau najprvi den, gda ste delat prišli?*

»Tau ranč ne pitaj. Nika drugo sam se nej bojala, samo tau, gda se je te pilatuš alarm zglaso. Toga sam se tak težko navčila. Vrag nej znau, štero gombo trbej klačiti.«

• *Tü v muzeji, dja tak mislim, dostavse tašoga je vöpostavleno, ka ste vi eške nücali, gda ste doma na Gorenjom Seniki bili.*

»Dosta tašo vse vidim tü, ka smo doma nücali. Ge se eške spomnim, ka smo doma dimnatno künjo meli, ge sam se eške v taši künji naraudila. Eške na tau se spomnim, kak smo v tauj künji küjali.«

• *Gda ste küjali, tašoga reda je vse v dima bilau?*

»Nej, zato, ka dim je samo vkar biu, pa pomalek po lese- nom rauri vöödišo.«

• *Po rauri je nej šlau notra mrzlo, zato ka tam je velka lüknja bila?*

»Nej, zato, ka so bile edne lesene dverice, pa te smo tiste zaprli, gda se je že nej kadilo. Pa kale so tö segregvale, štere smo iz künje nalagali za ižo. Če so pa peči škeli, te so pa v tiste kale naložili, gde so

reglinge bili. Tak ka na tri tala se je nalagalo v dimnatni künji.«

• *Gvant je nej vonjo od dima?*

»Tau vejš, ka tau pozno, dapa če smo kama šli, te smo tisti gvant vzeli gor, šteri je v iži biu, zato je tam nej bilau dima. V künji je bola samo tisti gvant biu, šteroga smo vsikši den nücali.«

• *Kak dugo ste v tašom rami bili, gde je dimnatna künja bila?*

»Ge sam se štiridesetdrugoga narodila, pa petdesetausmoga sam üšla najprvin na Vogrsko na žetvo. Tam sam telko prislüžila, ka sam leko küpla en špajert, dapa tau se je stari materi nej vidlo. Zaka nam špajert, je pravla. Ge sam se tü naraudila, če je meni tak dobro bilau, te de vam tö dobro, ka trbej vse tašo moderno nutklasti v ram, je pravla.«

• *Gde ste vi doma bili na Gorenjom Seniki?*

»Ge sam s Sobote (Sobota je del Gornjega Senika, op. pisca) bila.«

• *Nejste tau pravli, ka ste se na Seniki narodili?*

»Tau je tak na Seniki, tau je tisti tau, šteroma zdaj pravijo, ka Hampo.«

• *Ka ste v zimi delali v dimnatni künji?*

»Mi mlajši smo samo sejdli, segrejvali smo se, pa boga smo molili, zazranka pa večer. Mati so vzimi preli, tau njino delo bilau. Oča so tö vse znali narediti, leko, ka so dva kedna delali, dapa naprajli so vse. Pa ka so sami naprajli, za tisto je nej trbelo plačati. Časa so meli, zato ka so vzimi drugo tak nej mogli delati. Tistoga reda smo eške s skalinov svejtili v künji. Drugi svejt je biu kak zdaj. Ka je zdaj tü v muzeji vösklajeno za pogledat, tau smo mi eške vse nücali.«

Karel Holec

... DO MADŽARSKE

Madžarski premier pri papežu

Madžarski premier Gordon Bajnai je 13. novembra obiskal Sveti sedež, kjer ga je ob državnem sekretarju Tarcisiu Bertoneju sprejel tudi papež Benedikt XVI. Po mnenju vatikanskega veleposlanika Jánoša Balasse so odnosi med Madžarsko in Vatikanom odlični. Do ponovne postavitve diplomatskih stikov, ki so bili prekinjeni leta 1945, je prišlo leta 1990. Sporazum o finansiranju verske in javne dejavnosti cerkve na Madžarskem, ki je bil podpisan leta 1997, ima tudi Vatikan za vzornega. Po uradnem vatikanskem protokolu so trajali pogovori med papežem in Bajnajem 20 minut. Na njih so se dotaknili tudi finansiranja cerkvenih šol, ki naj bi zaradi gospodarske recesije leta 2010 dobile manj državne podpore.

Še zmeraj je veliko vinjenih voznikov

Kljub uvedbi objektivne odgovornosti in 0-toleranci je še zmeraj veliko voznikov na madžarskih cestah, ki vozijo pod vplivom alkohola. Objektivna odgovornost, ki je bila uvedena z 2. majem letos, pomeni, da v primeru določenih prekrškov nosi odgovornost lastnik avtomobila, v kolikor se ne da enoumno dokazati, kdo je vozil avtomobil, ki je storil prekršek. 0-toleranca pomeni, da vinjenim voznikom na mestu prekrška odvzamejo vozniško dovoljenje. Od maja do oktobra je bilo takih primerov okrog 15 tisoč. Sodniki za prekrške so obravnavali po vsej državi 607 tisoč primerov, 80 odstotkov le-teh zaradi nedovoljene hitrosti. Po statističnih podatkih se je število smrtnih žrtev v prometnih nesrečah znižalo za 30 odstotkov v primerjavi z letom 2001. Kljub temu pa strogi predpisi ostanejo, kajti 12 odstotkov nesreč s poškodbami povzročijo prav vozniki pod vplivom alkohola.

KAJ V PORABJU IMAMO IN ČESA NIMAMO

V slovenskih medijih in med ljudmi, ki kot turisti ali s kakršnimi koli drugimi nameni in cilji v zadnjem letu ali dveh obiskujejo Porabje, se pojavljajo določeni stereotipi, ki Porabskim Slovincem velikokrat škodujejo ali jih celo žalijo. Vesti o revščini, o revnih otrocih, ki še nikoli niso videli morja, o tem, da Porabci nimajo slovenskih knjig, da tu vlada vsesplošna beda, so čiste laži, rekla bi celo žaljivke. Ker je pred kratkim minilo že 17 let, odkar sem prišla v Porabje, pa ne le občasno in na prireditve, ampak sem vsakodnevno med porabskimi ljudmi – tu delam in živim – sem ob takem odnosu velikokrat zgrožena; zgrožena nad slovenskimi mediji, ki določene bizarnosti objavljajo, še bolj pa nad tistimi, ki jih v medije lansirajo. Verjamem, da vsi tisti, ki prinašajo v Porabje karkoli, to počnejo z dobrimi nameni, ampak malo več premisleka, intimnosti in tankočutnosti ne bi bilo nikoli odveč.

Kaj Porabci imajo in česa nimajo? Največkrat beremo in poslušamo o strašnem pomanjkanju slovenskih knjig. To preprosto ni res! Jasno, da šolske in vaše knjižnice ne morejo imeti vseh slovenskih knjižnih izdaj, ki jih imajo knjižnice v Sloveniji, imajo pa jih zelo veliko in le kakšnih 10 odstotkov teh naslovov je v uporabi. Desetletja je tekla izmenjava knjižničnega gradiva, nekaj sto naslovov letno, med osrednjima murskosoboško in sombotelsko knjižnico. Tisoče teh knjig je prišlo tudi v porabske knjižnice. Slovensko šolsko ministrstvo prav tako že dve desetletji namenja vsako leto precejšnjo vsoto denarja za nakup strokovne in leposlovne literature, predvsem po izboru porabskih pedagoških delavcev. Vsak prvi ponedeljek v mesecu obiše porabske kraje in vse narodnostne inštitucije bibliobus osrednje murskosoboške knjižnice. Porabci si brezplačno lahko izposodijo prav vse knjižno, avdio- in video gradivo, ki je

na voljo v bogati soboški knjižnici. Če knjižničarji nimajo pri sebi zelenega naslova, ga prinesejo naslednjič. Dostopnost do slovenskih knjig je v Porabju prav taka kot na slovenski strani administrativne meje, zato ni nobenega razloga, da tarnamo o pomanjkanju.

V zadnjem času so nekateri posamezniki in predstavniki političnih ali drugih združenj podarili Porabcem večje število knjig, posebej zanimive in vse zahvale vredne so bile 3 donacije, o katerih smo v Porabju že pisali. Po tehtnem premisleku smo se odločili, da knjige, ki jih še nimamo, obdržimo v slovenski knjižnici v Monostru, slikanice za otroke razdelimo vrtcem, kjer jih naj vzgojiteljice podarijo otrokom, leposlovje pa smo v veliki meri razdelili posameznikom, ki radi berejo slovenske knjige (vesela sem, da jih v Porabju imamo kar nekaj). Nekaj naslovov pa smo dali tudi šolam.

Velikokrat pa se zgodi, da razni obiskovalci tako na šole kot v slovensko knjižnico prinesejo knjige, ki so sicer v slovenskem jeziku, vsebinsko pa več kot neprimerne. Pred nekaj tedni sem bila prisotna, ko so obiskovalci iz Slovenije prinesli šoli v dar knjige (spet z obrazložitvijo, da so slišali, da tu ni slovenskih knjig), od katerih bi bilo veliko več koristi, če bi jih dali v recikliranje. Čutila sem, da so obdarovanci bili užaljeni. Upravičeno, saj razne kronike partijskih kongresov izpred trideset let, zborniki x-srečanj, združenj in podobno gradivo spadajo zgolj v arhive ne pa za darila porabskim šolam. Takih in podobnih zgodb poznam kar nekaj, pa ne le s knjigami. Zato dobronamerno svetujem vsem, ki želite Porabcem podariti knjige ali kaj drugega – premislite in se pozanimajte, kaj je primerno in korektno.

Še nekaj besed o drugem, prav tako lažnem stereotipu v zvezi s porabskim vsakdanjkom, namreč o socialnem položaju v Porabju. Zagotavljam vam, da

Porabci ne živijo v nič slabšem socialnem položaju kot večina Prekmurcev. Gospodarski položaj Porabja je res težek (to poslušam že 17 let), in se s simpoziji, forumi, domišljjskimi spisi in virtualnimi sanjarjenji gotovo ne bo rešil. Porabski ljudje so pridni, vztrajni in iznajdljivi, poprimejo za vsako delo, tudi čez mejo, naredijo vse za dobro svojih družin, predvsem otrok. In to jih rešuje, ne pa prej naštet. Matična država Slovenija po svojih zmožnostih in pristojnostih pomaga, za narodnostne šole in vrtce je izrednega pomena pomoč slovenskega šolskega ministrstva (pišem le o tej pomoči, ker jo najbolj poznam). Skoraj vsi porabski šolarji, če se učijo slovensko in če želijo, lahko vidijo in uživajo morje, pozimi smučajo – vsako leto, in to brezplačno, gredo na ekskurzije in v tabore, prav tako brezplačno. Starši se veliko trudijo v skrbi za svoje otroke, ena od porabskih odlik pa je tudi skromnost. Povsem naravno je, da bi skoraj vsak izmed nas želel imeti več, kot ima. Eno so želje, drugo je resničnost. Revščina je relativna. Nekdo se počuti revnega, če nima vile in jahte, drugemu zadostuje skromno bivališče in srečni medsebojni odnosi v njem. Porabska resničnost ni dosti drugačna od npr. prekmurske. Sama imam raje srečne medsebojne odnose, optimizem in vero v vse lepo ter dobro, zato si iskreno želim, da bi vsi, ki želite Porabcem na kakršen koli način pomagati, to delali tenkočutno in etično, brez medijskih negativizmov in bizarnosti. Kaj Porabci imajo in česa nimajo? Prepričana sem, da imajo mnogo več, kot nimajo. Imajo sebe, svoj porabsko-slovenski mali svet, na katerega nimamo pravice lepiti svojih obsedenosti z materialnim in s tem ustvarjati škodljivih stereotipov. Velikokrat je največja pomoč iskrena pozitivna misel in beseda...

Valerija Perger

Pismo iz Sobote

Martin Nikolaj pa vsi drugi

Lüblene moje, dragi moji brez nji nikak néde. Nej brez nji néde nej ovak pa nej tak. Gučim vam od tisti svecov, s sterimi smo najbaukši pa največki pajdaši. Ja, za takše smo si je napravili. Moj varaš Sobota ma bar tri trno velke pajdaše.

Gda se gesen začne, Sobočanci kuman čakamo, naj Trejzino vövdari. Na té den je po cejloj Soboti senje. Rejsan, ka je senje vsigdar zatoga volo bilau, ka si je človek leko kaj küpo. Gnesden si na Trejzovom senji vsikši kaj küpi tö. Depa vse menje se odavle tisto, ka človeki trbej, vse več pa se oda pijače pa gestija. Po dnevi naše Trejzike se čaka na den sv. Martina. Vej se, ka je un tisti, ka vino dela iz mladoga vina. Tau je trno naprej valaun den! Brezi njega nika ne moremo. Pa mammo zatoga volo vse od Trejze pa do Martina nekše fele treninge. Trenejrati pa trbej piti. Tau pa zato, ka mo na Martinov den rejsan v največšoj formi, gda de trbelo probati krščeno vino. Že v dnevi vinskoga kume se pogučavamo od toga, kak naskori pride Nikolaj. Té je gé patron Sobote. Za njegov den trbej eške bole trenejrati. Vej pa če takšo ne delamo, leko kakša baja pride na Soboto. Na njegovom senji je eške več vsega, kak pa na Trejzinom. Depa največ prislüžijo krčmari z gestijom pa pitijom. Če steri kaj ne pidjé, tistoga vsikši vzeme, ka je nej normalen. Ranč tak kak pri Trejzi pa pri Martini.

Za tejni trejmi velikimi svecami pa se tak ali ovak samo eške čaka na svetke, gda leto začne mirati. V tej dnevaj moja tašča Regina, trno čedna ženska, grata vcejlak ovakša. Na, vej njoj Trejza, Martin pa Nikolaj tö trno dobro dejejo. Na Trejzinom senji si vsigdar telko mekel küpi, kak bi v kakšom velkom hoteli pucanje prejk vzela. Na Martinovo se njoj oči tak svejtijo, kak bi škela nauč za den naprajti. Pri Nikolaji pa se ne more pa ne more vönagesti kolbasi. Kak bi brezi gestija pa pitija bila tri mejsece vküper. V dnevaj do novoga leta, kak že povejdano, vcejlak ovakša grata. Vcejlak se vömini. Kak bi trbelo živeti samo za tiste dneve, kak za njimi več nika nej bi bilau. Nagnouk njoj trbej lejtati od edne padaškinje do druge. Vsikši den mora biti kauli nje vse več pa več lidi pa se tejm vse več pa več gestija pa pitija dati. Pa tau je tö, ka se njoj ne sté, če gestejo pejnezi pri rami ali pa nej. Vej go pa poznate, ka nej?

»Uaaaaaaaj, kak si škrklivi! Nika si neškeš vzeti! Vej so pa gnes tej veseli dnevi, v steraj se človek ne smej nazaj držati,« mi tumači, gda neškem tak delati, kak bi una rada.

Na, moram prajti tau tö, ka je nej samo moja tašča Regina, trno čedna ženska, takšo šego prejk vzela.

»Vö si vzemi, ka se šparaš! Vej pa ne š s seuv v grob neso!« me je eto na red gemau eden moj padaš, gda sam nej emo vole Martina doj piti.

»Nikši sam betežen gé,« sam njemi tumačo.

»Gvüšno, ka si betežen, če pa nika ne pigéš pa samo nikšno takšo gesti gejš, ka nika v sebi nema,« me je k sebi vlejko.

Ka naj povejm po vsejm tejm? Nika, samo od toga si brodim, kak na nas gledajo tej naši svetniki; Trejza, Martin, Nikolaj pa vsi drugi. Leko, ka so veseli, ka je tak svetimo. Leko pa ka so trno lagve vole. Zakoj lagve? Zatoga volo, ka ji eške premalo svetimo. Depa ne vejim, če se leko eške bole sveti, kak se tau gnesden dela.

Ja, lüblene moje, dragi moji, svetek je lepa stvar, depa ka tou meni znamenüje. Kak naj svetim kak vsi drugi, če pa me po vsikšom takšnom svetki tak nebesko glava boli pa mi je tak lagvo, ka sam sebi obečavam, kak nigdar več nemo svetijo nej ednoga sveca nej.

Miki

OTROŠKI

SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNEMLAKE

Na starom oreji si je mlada sraka v luknji napravila gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

KOTIČEK

MLADE SRAKE ČRNEMLAKE

Sraka Črnamlaka pa njeni mouž Marjetica sta že trno dugo bila oženjeniva. Ja, dugo, dugo. Zatoga volo so njiva druge srake že tak malo čudno gledale. Kak bi pa nej, vej pa v svojom gnejzdi sta nej segrejvala eške ranč eno djajce nej. Djajce pa se segrejvle, ka vò iz nji mladi ftiči pridejo. Na, mlade srake, ka nej?

»Vej pa na nikoj pridemo, če bi se vse srake tak ravnale. Na nikoj pridemo brezi naši mladi srak,« so si brodile stare srake.

»Ja, zakoj bi leko samo Marjetica pa sraka Črnamlaka živela brezi vsej brig. Vsi pa vejmo, kakše brige so gé z našimi mladimi srakami. Trbej je navčiti, kak so leko najbolje gizdave. Tadale ji trbej včiti srakati pa raščati. Ka od toga, kak se morajo včiti lejtati, ranč ne pripovejdamo,« so bile tak malo čemeraste mlade srake z držinami.

Zapprav so bile nevoškene, ka sta sraka Črnamlaka pa njeni Marjetica leko cejle dneve langala koulivrat. Depa nika je nej na veke gnako. Pa se je dun zgodilo tau tò, ka je sraka Črnamlaka znesla tri kusta djajca. Samo tak ji je znesla pa se čüdivala, od kejc so dun prišle.

»Moje so nej! Vsikši vej, ka moški ftič ne more nika znesti,« je gledo v tista tri bejla čüda nut v gnejzdi Marjetica.

»Vej pa vejmo, ka so vò iz méne prišle. Depa kak tau? Kak pri vsej črni peraj so zdaj tü nut v gnejzdi?« se je spitala sraka Črnamlaka.

Brodila sta samo malo pa se eden drugomi zalübleno nasmejala.

»Kak bi pa ovak bilau, če pa se tak radiva mava,« sta prajla v eden glas.

Pa ka se rejsan radiva mata, se je brž pokazalo. Začnola sta segrejavati gnezdo s trejmi djajcami. Oba vküper sta je segrejvala. Na, gnauk eden, pa za njim drugi. Vej pa ovak nikak néde. Gda je eden segrejevo, je drugi gizdavo raščo kaulivrat. Ovak ranč ne more biti, ka je tau gé takša srakina šega. Trbej pa prajti, ka so s tejm druge srake nej klüne doj zaprle. Nej, sploy nej!

»Dun me miga, ka pride vò iz tej djajc. Brodim si, ka nika dobroga,« so srakale mlade srake z držinami.

»Leko, ka de tou vsevküper vredi, leko pa, ka nej,« so modrüvale stare srake.

Pa je dun prišo tisti čas, gda so mladi klüni načnoli

dajcino luščinje. Najprva prva mlada sraka, po tej druga, tretja pa najbolje slejdnja. Marjetica pa sraka Črnamlaka sta tak srečniva gratala, ka sta začnola srakati tak na glas, ka se je čülo eške dale kak do Lublane pa eške dale kak do Pešte. Tak sta se zaganjala es pa ta, ka sta vcejlak pozabila, ka trbej lačnim klünom nika za gesti spraviti. Pa so zato mlade srake Črnemlake začnole eške bole raščati. Eške bole na glas kak pa od nji ata pa mama.

»Baug moj, tak mlade pa že tak raščijo. Kak de eške, gda vòzrastejo?« so si doj držale vüje stare srake.

»Ja, ja, ja, vejdle smo. Nika dobroga nede. Raščijo pa samo raščijo, kak bi bile brezi pameti. Brž so si peldo po starišaj dole vzele,« so se čemerile mlade džine.

Marjetica pa sraka Črnamlaka sta kuman za eden čas gor prišla, ka mlajšom gesti trbej. Depa dun prekesno. Prekesno, ka bi nej mlade Črnemlake nej gratale najbolje glasne srake v krajini. Aj so bile lačne ali nej, srakale pa raščale so dneve pa noči. Depa tak tau mora biti, vej so pa srake, ka nej? Pa se tou tò vej, sto sta njim ata pa mama, ka nej?

Miki Roš

Nesrečna družina

Nekoč je živela revna družina. Bila je res zelo revna in pa tudi nesrečna. Preživljali so se z izkopavanjem različnih stvari, ki so jih nato prodajali.

Nekega dne je sin te družine izkopal velik sod. Odnese ga je domov, da bi ga počistili in nato prodali. Vendar pa so bili zelo presenečeni, ko so začeli čistiti sod. Ko so segli v sod s krtačo, je sod postal poln samih krtač. Te krtače so nato prodajali in nikoli jih ni zmanjkalo.

Zaradi tega so zelo obogateli. Potem pa se je zgodilo, da je v sod padel zlatnik. Izginile so vse krtače in sod je bil poln zlatnikov. Jemali so zlatnike ven iz soda, vendar ga niso mogli sprazniti.

Postali

so še bolj bogati, vendar pa jim tudi to ni bilo dovolj. Bogastvo jih je naredilo zelo prevzetne in ošabne. Za jemanje zlatnikov so zadolžili starega deda, ki pa je to počel z največjo težavo saj je bil zelo star in tudi zelo bolan, vendar pa so ga vseeno prisiljevali, da je opravljal to delo.

Pa se je zgodilo, da je ded nekega dne padel v sod in umrl. Sod je postal poln mrtvih dedov. Družina je morala vse

mrtve dede pokopati in to jih je veliko stalo. Ko so iz soda potegnili zadnjega deda in ga pokopali so bili spet brez denarja, pa tudi sod je počil.

Tako je bogata družina zopet postala revna družina. Če družina ne bi bila tako prevzetna in pogoltna, bi lahko lepo živela do konca svojih dni. Tako pa so zaradi lakomnosti spet obubožali in bili še bolj revni kot prej.

(www.otroci.org)

ALI STE VEDELI ...

ZAKAJ JE JASNA NOČ HLADNEJŠA OD OBLAČNE?

OBLAKI IMAJO PODOBEN UČINEK KOT POKROV TOPLE GREDE.

Oblaki ulovijo del toplote, ki jo Zemlja oddaja v ozračje, in jo nekaj vrnejo na površje Zemlje.

Slovarček:

učinek - hatás
topla greda - melegágy
uloviti - elfog
ozračje - légkör
površje - felszín

(Vir: www.h-e.si)

KAUT

MLAŠEČI

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SREBRNOGRIVI KONJČI, RIS., 9.35 RISANKA, 9.45 IZ MESTA NA VAS, DOK. FILM EBU S CIPRA, 10.00 ENAJSTA ŠOLA, 10.35 JASNO IN GLASNO, 11.30 TO BO MOJ POKLIC, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZGODBA O INDIJI, DOK. SER., 14.10 ZACHERLOVA HIŠA NA DUNAJU, 14.25 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 16.00 MIHEC IN MAJA: BABICA, OTR. SER., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: KONJ, 16.25 SLOVENSKI VODNI KROG: RINŽA, DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.40 GLEDAMO NAPREJ, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 ANICA IN ŠPORTNI DAN, OTR. NAN., 18.35 VIPO, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 20.00 PROSLAVA OB DNEVU RUDOLFA MAISTRA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 POLNOČNI KLUB, 0.15 DUHOVNI UTRIP, 0.30 STRASTI, TV NAD., 1.00 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 20.11.1991, 1.25 DNEVNIK, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.20 INFOKANAL

PETEK, 20.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.20 TV PRODAJA, 11.50 GLASNIK, 12.15 PODOBA PODOBE, 12.45 EVROPSKI MAGAZIN, 13.15 ČRNO BELI ČASI, 13.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 20.11.1991, 14.00 ŠPORT ŠPAS, 14.30 CITY FOLK, DOK. ODD., 14.55 NA UTRIP SRCA, 15.15 TV PRODAJA, 15.45 CIRCOM REGIONAL, 16.15 MINUTE ZA ..., 16.45 MOSTOVI - HIDAK, 17.20 BRAT BRATU, HUM. NAN., 17.50 V DOBRI DRUŽBI Z BLAZEM, 18.50 ZLATA ŠESTDESETA, 20.00 APOLLO 11: NERAZKRITA ZGODBA, AM. DOK. ODD., 20.50 ZAKON V MODREM, IT. NAD., 21.50 REVOLUCIJA IN STRAST, AM. FILM, 0.00 VSTOP PREPOVEDANI, FR. FILM, 1.25 JASNOVKA, AM. NAD., 2.10 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 21.11.2009, I. SPORED TVS

6.15 KULTURA, ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 PRGIŠČE PRIBLJUBLJENIH PRAVIJC: OSTRZEK; MIHEC IN MAJA: VRANA, OTR. ODD.; NOTKOTI: OPERA, LUTK. SER.; RITKOTI: PEPE: NOVO MESTO, OTR. NAD., 9.15 SKAKALEC, ŠVED. FILM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.20 HUBERT IN PES, FR. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 ZDRAVJE, 16.30 USODA, 16.35 ALTERNATIVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 ZAKAJ PA NE, 17.40 NA VRTU, 18.05 NAGRADNA IGRA, 18.10 Z DAMIJANOM, 18.40 POZABLJENI IGRAČI, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.05 JEFFERSON V PARIZU, AM.-FR. FILM, 22.35 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.10 HRI-BAR, 0.15 USODNA NESREČA, AM. NAD., 1.10 STRASTI, TV NAD., 1.40 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 21.11.1991, 2.05 DNEVNIK, 2.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.50 INFOKANAL

SOBOTA, 21.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 6.50 TV PRODAJA, 7.20 SKOZI ČAS, 7.30 PROSLAVA OB DNEVU RUDOLFA MAISTRA, 8.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 21.11.1991, 9.00 POSEBNA PONUDBA, 9.20 CIRCOM REGIONAL, 9.50 MINUTE ZA ..., 10.50 APOLLO 11: NERAZKRITA ZGODBA, DOK. ODD., 11.40 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 12.30 ZGNZ-BIG FATHER/2, 13.00 TV PRODAJA, 13.40 NOGOMET, TEKMA ANGLEŠKE LIGE: LIVERPOOL - MANCHESTER CITY, 15.40 NOGOMET, DODATNE KVALIFIKACIJE ZA SV. PRVENSTVO 2010: SLOVENIJA - RUSIJA, 17.35 NOGOMETNI MAGAZIN NZS, 18.00 SLOVENSKI VODNI KROG: RINŽA, 18.25 ČRNI LEV, AVST. FILM, 20.00 SOVIJETSKA ZGODBA, DOK. ODD., 21.30 BLEŠČICA, 22.00 ALPE-DONAVAJADRAN, 22.30 MANHATTAN, AM. FILM, 0.05 ŠTEVILKE, AM. NAD., 0.45 TRANZISTOR, 1.25 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 22.11.2009, I. SPORED TVS

7.00 TELEBAJSKI, OTR. NAN.; COFKO COF, RIS.; MARČI HLAČEK, RIS., 9.50 ŠPORT ŠPAS, 10.20 ISKANJE IZUMRLIH LJUDSTEV, DOK. NAN., 10.50 PRISLUHNI MO TÍŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 ALFI NIPIC - 45 LET, KONCERT Z VRANSKEGA, 14.30 PRVI IN DRUGI, 15.00 NLP, 15.00 GLASBENI TROBOJ, 15.15 ŠPORTNE NOVICE, 15.20 GLASBENI TROBOJ, 15.40 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM, 15.50 ŠPORT, 16.00 DRUŽABNA, 16.25 KUHAŠKA ODDAJA Z NIGELLO LAWSON, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, 17.15 NAGLASI, 17.30 FOKUS, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.35 PRIHAJA NODI, RIS., 18.45 POKUKAJMO NA ZEMLJO, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 PORTRET ZORE STANČIČ, 22.45 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.10 SAMOSEŽIG, ANG.-KAN. NAD., 0.45 STRASTI, TV NAD., 1.15 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 22.11.1991, 1.40 DNEVNIK, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.30 INFOKANAL

NEDELJA, 22.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.20 TV PRODAJA, 8.50 SKOZI ČAS, 9.00 TV DNEVNIK 22.11.1991, 9.25 GLOBUS, 9.55 39. MEDNARODNI FESTIVAL BELTINCI, 10.15 TV PRODAJA, 10.50 TRANZISTOR, 11.25 MED VALOVI, 11.55 ALPE-DONAVAJADRAN, 12.25 RAD IGRAM NOGOMET, 12.55 TV PRODAJA, 13.25 TURBULENCA, 14.15 ŠEPET MED OBLAKI, MLAD. FILM, 15.15 ROKOMET, TEKMA LIGE PRVAKOV: GORENJE - RHEIN, 17.10 MAGAZIN V ALPSKEM SMICANJU, 17.35 VELIKA LAŽ, FR. FILM, 19.00 VELIKI ROCK'N'ROLL KONCERT GIMNAZIJE KRANJ 2009, 20.00 KNEŽJI ZAKLADI - SAGA O ROBBINI LIECHTENSTEIN, DOK. ODD., 20.50 KLAN PASQUIER, FR. NAD., 22.30 NA UTRIP SRCA, 22.30 OB 70-LETNICI AKADEMJE ZA GLASBO V LJUBLJANI, 22.50 R. WAGNER: TRISTAN IN IZOLDA, 0.15 DEADWOOD, AM. NAD., 1.10 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 23.11.2009, I. SPORED TVS

6.30 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SMRČKI, RIS., 9.35 ANIMALIJA, RIS., 10.00 RISANKA, 10.10 ŠPORT ŠPAS, 10.40 IZ POPOTNE TORBE: KONJ, 11.05 DAULAGIRI, DOK. ODD., 11.55 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 MAISTROVA NAJDLJŠA MARIBORSKA NOČ, TV IGRA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 BINE, ČUVAJ PARKA, RIS., 16.10 AJKEC PRI RESTAVRATORJIH, 16.30 RIBIČ PEPE: NOVO MESTO, OTR. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 HUPKO,

TROBILKA IN PIHEC, RIS., 18.45 TONI IN BONI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 PODELITEV ZOISOVIH NAGRAD IN PRIZNANJ, 21.00 UMAZANI PLES, AM. NAD., 21.25 NA LEPSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PISAVE, 23.25 GLASBENI VEČER, 1.00 STRASTI, TV NAD., 1.30 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 23.11.1991, 1.55 DNEVNIK, 2.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.00 INFOKANAL

PONEDELJEK, 23.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 10.00 TV PRODAJA, 10.30 TO BO MOJ POKLIC, 10.55 SOBOTNO POPOLDNE, 13.40 SLOVENSKI UTRINKI, 14.05 POSEBNA PONUDBA, 14.25 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 23.11.1991, 14.50 39. MEDNARODNI FESTIVAL BELTINCI, 15.15 OSMI DAN, 16.05 ALPE-DONAVAJADRAN, 16.35 RAD IGRAM NOGOMET, 17.05 PRVI IN DRUGI, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: VZDRŽEVALEC TEKSTILIJ, 18.00 JESENIN, RUS. NAD., 18.50 DERREN BROWN, MISELNI TRIKI, 19.00 ZDRAVJE, USODA, ALTERNATIVA, 20.00 JUŽNI TIHI OCEAN, ANG. DOK. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 POZDRAV AFRIKI, NOGOMETNA ODDAJA, 22.30 KNJIGA MENE BRIGA, 22.50 CITY FOLK, 23.15 VRNITEV DOMOV, AM. FILM, 1.15 JUŽNI TIHI OCEAN, DOK. SER., 2.10 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 24.11.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI, 9.20 O PAJKU IN PAMETI, 9.30 DEKLICA Z VZIGALICAMI, 9.40 RIBIČ PEPE: NOVO MESTO, OTR. NAD., 10.05 ODDAJA ZA OTROKE, 10.20 AJKEC PRI RESTAVRATORJIH, 10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.10 JUŽNI TIHI OCEAN, DOK. SER., 12.05 VEČERNI GOST, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 PISAVE, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MARČI HLAČEK, RIS., 16.10 OPERA, LUTK. SER., 16.25 NAKRILIH PUSTOLOVŠČINE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 POGLED NA ..., 18.00 ZGNZ - BIG FATHER/2, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 FLETNI GAJI, RIS., 18.45 POKUKAJMO NA ZEMLJO, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 UBIJALSKA KUPČIJA, DOK. ODD., 23.55 PRAVA IDEJA!, 0.20 POGLED NA ..., 0.50 STRASTI, TV NAD., 1.20 TV DNEVNIK 24.11.1991, 1.45 DNEVNIK, 2.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.45 INFOKANAL

TOREK, 24.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 7.00 TV PRODAJA, 7.30 TO BO MOJ POKLIC, 7.55 DOBER DAN, KOROŠKA, 8.25 NA LEPSJE, 8.50 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 9.45 NLP, 12.45 BLEŠČICA, 13.15 STUDIO CITY, 14.10 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 24.11.1991, 14.30 POZDRAV AFRIKI, NOGOMETNA ODDAJA, 15.00 PRISLUHNI MO TÍŠINI, 15.30 TV PRODAJA, 16.00 KOŠ, MAGAZINSKA ODDAJA, 16.25 GLASNIK, 16.50 MOSTOVI - HIDAK, 17.25 BRAT BRATU, HUM. NAN., 18.00 V DOBRI DRUŽBI S SMILJANOM, 19.00 VEČERNI GOST: JOC PEČEČNIK, 20.00 MUZIKAJETO: PUNK, 20.35 GLOBUS, 21.05 PRAVA IDEJA!, 21.30 OBRAZI DRUGAČNOSTI, DOK. SER., 22.00 FIGARO, FR. FILM, 23.45 GOSPODINJA, 49, ANG. FILM, 1.15 DERREN BROWN, MISELNI TRIKI, 1.30 INFOKANAL

SREDA, 25.11.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 MARČI HLAČEK, RIS., 9.35 BINE, ČUVAJ PARKA, RIS., 10.00 NOTKOTI: OPERA, LUTK. SER., 10.15 SLOVENSKI VODNI KROG: BLEJSKO JEZERO, 10.40 ZGNZ - BIG FATHER/2, 11.05 KNJIGA MENE BRIGA, 11.25 POGLED NA ..., 12.00 PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PODELITEV ZOISOVIH NAGRAD IN PRIZNANJ, 14.20 ALPE-DONAVAJADRAN, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 SKRIVNI SVET MEDVEDKA BENJAMINA, RIS., 16.10 POD KLOBUKOM, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ROBOTKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 KLIC DOBROTE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIŽJE, 0.20 TURBULENCA, 1.10 STRASTI, TV NAD., 1.40 TV DNEVNIK 25.11.1991, 2.00 DNEVNIK, 2.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.05 INFOKANAL

SREDA, 25.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 10.35 TV PRODAJA, 11.05 TO BO MOJ POKLIC: MIZAR, 11.30 SPET DOMA, 13.15 HRI-BAR, 14.15 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 25.11.1991, 14.35 PRAVA IDEJA!, 15.00 GLASBENI VEČER, 16.40 TV PRODAJA, 17.10 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 ČRNO BELI ČASI, 18.00 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 18.45 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 19.00 NA VRTU, 19.25 Z DAMIJANOM, 20.00 BLJAZOČKA SE VIHRA, ANG. FILM, 21.30 MATJAŽ ZUPANČIČ-MARKO NABERŠNIK: HODNIK, 23.30 SLOVENSKA JAZZ SCENA: THE FOOL COOL JAZZ ORCHESTRA, 0.20 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 26.11.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TELEBAJSKI: IGRAMO SE V DEŽJU, OTR. ODD., 9.40 POD KLOBUKOM, 10.15 BERLIN, BERLIN: NIKOLI DOVOLJ, NEMŠ. NAN., 10.45 TURBULENCA, 11.35 OMIŽJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 A. P. ČEHOV: SNUBAČ, 13.50 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANIMALIJA, RIS., 16.05 NAZAJ V ŠOLO, KRATKI DOK. FILM, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 DOLGCAJT, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 SIMFONORJE, RIS., 18.45 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 20 LET PO PADCU ŽELEZNE ZAVES, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 GLOBUS, 0.05 STRASTI, TV NAD., 0.35 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 26.11.1991, 1.00 DNEVNIK, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFOKANAL

ČETRTEK, 26.11.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 10.35 TV PRODAJA, 11.05 TO BO MOJ POKLIC: MIZAR, 11.30 GLOBUS, 12.00 IZ ARHIVA TVS: TV DNEVNIK 26.11.1991, 12.30 NEFRETTINA ODISEJADA, NEMŠ. DOK. ODD., 13.20 KNEŽJI ZAKLADI - SAGA O ROBBINI LIECHTENSTEIN, DOK. ODD., 14.15 NA LEPSJE, 14.40 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 15.30 TV PRODAJA, 16.00 EVROPSKI MAGAZIN, 16.30 POMAGAJMO SI, ODDAJA TV KOPER ČAPODISTRIA, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: MESAR, 18.00 SLOVENSKI VODNI KROG: RINŽA, 18.25 POTEPAJKA: DENAR, DENAR, DENAR, 19.00 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA LAH, 20.00 NOVEMBRSKI MOŽ, NEMŠKI FILM, 21.30 TRANZISTOR, 22.05 GOVORI Z MANO, ANG. NAD., 22.50 GOSPOD LEON, FR. TV FILM, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

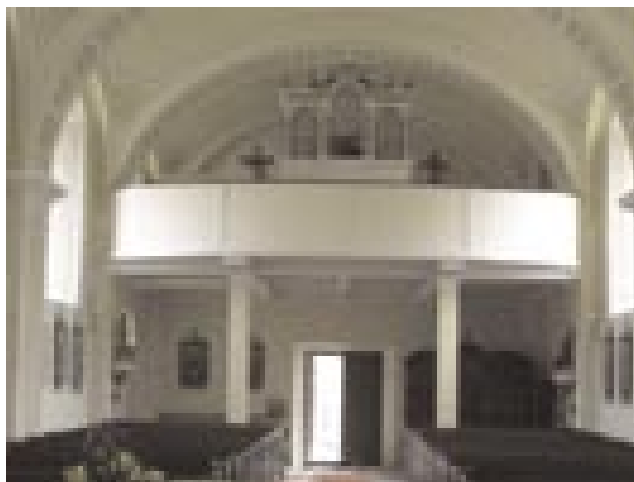
VABILO

Župnija Gornji Senik vas vljudno vabi na **BLAGOSLOVITEV OBNOVLJENIH ORGEL,** ki bo v nedeljo, 22. novembra ob 10.00 uri v cerkvi na Gornjem Seniku. Blagoslovitev bo vodil dr. Áment Ferenc Lukács OSB

MEGHÍVÓ

A Felsőszölnöki Plébánia szeretettel hívja Önt és családját a **FELÚJÍTOTT ORGONA SZENTELESÉSÉRE,** amely november 22-én 10.00 órakor lesz a felsőszölnöki templomban. Az orgona felszentelését dr. Áment Ferenc Lukács OSB organaművész végzi.

Praktične informacije/Információ

Brezplačni autobus bo peljal:

ob 9.15 iz Števanovec, ob 9.30 iz Monoštra (restavracija Tromejnik), ob 9.35 iz Slovenske vesi, ob 9.40 iz Sakalovec, ob 9.45 z Dolnjega Senika.

Odhod avtobusa z Gornjega Senika: ob 12.30.

Ingyenes autóbusz indul:

Apátistvánfalváról 9.15-kor, Szentgotthárdról (Hármashatár Étterem) 9.30-kor, Rábatótfaluból 9.35-kor, Szekonyfaluból 9.40-kor, Alsószölnökről 9.45-kor.

Felsőszölnökről az autóbusz 12.30-kor indul vissza.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk: TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174
7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB